

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

A tartalomból:

Kollégiumi felmérés 4. old.

A gondolkodás folyama 8. old.

Szakmai elismerések 10-11. old.

XV. évfolyam
2005.

1-2.szám

Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon, Debrecen

Szivacs szeretnék lenni...

Palotás Andorné Viszt Erzsébet: A legkisebb kollégista voltam

1936. november 17-én születtem Enyingen. Az 1948/49-es tanévben kerültem a Bányai Júlia Népi Kollégiumba, 6. osztályos voltam. Talán én tudom legjobban, hogy mit jelentett a kollégiumi közösség a tanulás segítésében. Mint 12 éves kislány kaptam a szeretetet társaimtól. Így lett Bujtás Marika életem folyamán a példaképem. 1949 őszén, a NÉKOSZ megszüntetése után Veszprémben, a volt Bányai Júlia Népi Kollégium épületében általános iskolás kollégium jött létre, amelybe a tankerületből: Veszprém, Fejér és Győr-Sopron megyékből kerültek be a rászoruló tanulók. Én 7. osztályosként kerültem is, az egyetlen volt népi kollégista a kicsit között. (Agárdi Anglicsánov Klára, aki korábban osztálytársam és népi kollégista volt, nem jött vissza az „új” kollégiumba. Később Németországba

került, szemorvos. Mi lehet vele?) Nevelőtanárnőnk, Tarsoly Ildikó volt.

Mi, akik a 7. osztályt Veszprémben végeztük: Váradi (Viszt) Erzsébet, Ipoly Márta, Mód Emma, Csonka Gizi, Jakab Zsófi, Halmágyi Zsuzsa már a 8. osztályt Hógyészen (Tolna megye) fejeztük be 1951-ben. Hógyésznek nincs vasútállomása. Mi, a kicsit ezt akkor tudtuk meg, amikor a vonatról leszálltunk és gyalog indultunk az útnak csomagjainkkal. Egy fuvarozó megsajnált bennünket, felvette a csomagjainkat (ágyneműt is vittünk) és így érkezünk meg az új általános iskolai kollégiumba. Itt már az egész országból voltak lányok hét éves-től tizenötig.

Én lázadozva, de azért megkezdtem a 8. osztályt. Szerencsére a kollégiumi tanáraink „vették a lapot” és megengedték nekem azt tanítani esténként, amit a veszprémi népi kollégiumban tanultam. Így szerveztem esténként énektanulást, táncot, beszámolót stb. Bizony ott is énekelünk, Rácz János tanár úr szép dalait: „Este van már, este van, Andrásfalva messze van” és a „Tavaszi szél vizet áraszt”. A faluban többször szerepeltünk, szavalat, ének, tánc, színdarab volt az előadásunkban.

Mint régi „népi kollégista szervező”, hamar eltelt az 1 év.

A 8. osztály befejezése után, mivel bizonyítványom jeles volt, tanítóképzőbe vettek fel. Újra visszakerültem 15 évesen Veszprémbé, mint középiskolás. Ismét lázadtam a diákotthon nevelési módszerei ellen. Gondoltam egy nagyot, és írtam egy dolgozatot a Megyei Tanácsra ilyen címmel, hogy: „Szivacs szeretnék lenni!” A dolgozat lényege az volt, hogy tesztíznám magamat friss, tiszta vízzel és lemosnám a népi kollégiumról azt a sok rosszat, rágalmat, amit rákentek. Mert ha népi kollégium lenne, akkor lenne a szegény gyerekeknek újra reggeli, ebéd, vacsora. Segítenék őket a tanulásban, művelődésben. Újra lenne ének, tánc, vers, sport, beszélgetés és az emberi érzelmek, panaszok meghallgatása a kollégiumokban.

Dolgozatomért a Megyei Tanács havi 37 Ft-ot utalt át a kollégiumba. (Ez a pénz az étkezési jegyem ára volt.) 1951-ben nem tévedés, HARMINCHÉT Ft. Nekem ez is nagyon jól jött. Egyszer egy tanácsi dolgozó felkeresett a tanítóképzőben, mert kíváncsi volt arra a 15 éves lányra, aki ilyen dolgozatot írt. Nem tudom, ki lehetett, de ő mondta először, hogy jó pe-

Kollégium

Készült:

az Oktatási Minisztérium támogatásával

Kiadja: a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, a „Kollégiumokért” Sajtóalapítvány megbízásából
Felelős kiadó: Horváth István *Főszerkesztő:* Benda János *Alapító főszerkesztő:* dr. Benedek István
Rovatszerkesztők: Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Gulyás Béla, Takács Ernő, Dr. Csépe György, Pethes Zoltán,
Szerkesztőség címe: Körösy László Középiskolai Kollégium 2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/412-813
Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; *Előfizethető a kiadó címén:* 1417 BUDAPEST, Pf.:11. Tel./fax: (1) 352-9601
E-mail: kollegiumiszovetseg@mail.axelero.hu *Honlap:* www.kollegiumiszovetseg.axelero.hu *Példányszám:* 1500 *Ára:* 200 Ft

dagógus leszek, mert szeretem a szegény gyerekeket. A tanítóképző nehéz 4 éve után, 1955-ben érettségiztem a veszprémi tanítóképzőben. 1956-ban tanítói képesítést szereztem. Várpalotára kerültem tanítani.

Már nem lázadtam, felszabadultam. Volt fizetésem! A tanítás mellett, amit nagyon szerettem, én minden tanítási órára vázlatot, szemléltető eszközzel készítettem. Várpalota – Budapest lehetőségét kihasználva minden osztályt elvittem a Nemzeti Galériába Munkácsy, Benczúr, Székes, Madarász stb. képeket megnézni. A képtárőrök többször megkérdezték tőlem, van-e még Várpalotán gyerek, akit én még nem vittem el a múzeumokba?

Nagyon szerettem tanítani, hivatásomnak éreztem ezt a pályát 40 évig. Mozgalmi, honismereti munkám során sok tanulót ismer tettem meg hazája múltjával. A kollégiumi lelkesedés vezetett külföldi és belföldi iskolai kirándulásaimon. Most, mint nyugdíjasnak jó ezekre a szép és hasznos eseményekre visszagondolni. 1981-ben megkaptam a Gyermekéért Érdemérmét, majd 1989-ben a Kiváló Pedagógus kitüntetést. (Mind a két kitüntetést a Parlamentben vettem át.)

Az úttörőkkel szívesen és sokat kirándultam, látogattunk meg történelmi emlékhelyeinket, emlékeztünk eleink hősi cselekedeteire, példás életünkre. Ezek közül kiemelek néhány különösen fontosat, érdekeset.

Aradon 1988. május elején járunk, és megkoszorúztuk az 1849-es mártírok emlékhelyét. Hogyan volt ez lehetséges, hiszen az úton háromszor kutatták át alaposan buszunkat, amellyel utaztunk, hogy nincs-e nálunk koszorú. Koszorút nem vittünk, de itthon előre elkészítettük és apró szemekre szedtük szét a fenyőtozoból készített koszorút, ame-

lyet a gyerekek a zsebükben, markukban hozták a helyszínre, ahol percek alatt gombostűkkel összeraktuk a koszorút. Már itthon úgy készítette a koszorút, hogy a gyerekeket semmi baj ne érje, de nagy volt az öröm, amikor a cseles akciónk sikerült.

Tihanyban volt az első úttörőtábor 1958-ban ma már hihetetlennek tűnik, de valóban így történtek az események, ahogyan írom. Szalmán aludtunk az iskola két tantermében. Kos Hutás Gergely kertjében kapáltunk. Ezért levelek kaptak a gyerekek az írótól, hól jött ez nekünk Tihanyban. Tolnai művésznő és megvendégelte ottani villájában az úttörőimet. Nagyon szép volt ez az első, de a többi is.

Balatonfüreden a Tagore sétányon megkoszorúztuk a Széchenyi szobrot. Odajött hozzám egy ismeretlen úr, mint később kiderült, a Fővárosi Nagycirkusz igazgatója, és az egész társaságot vendégül meghívta az Anna cukrászdába, annyira megtetszett neki a gyerekek cselekedet és viselkedése. Természetesen nagy volt az öröm a váratlan fagy, sütemény és üdítő fogyasztása közben is.

Döblingben 1990. december 22-én megkoszorúztuk Széchenyi szobrát. De milyen előzmények után. Egész nap utaztunk busszal, délután érkeztünk a városba, de sofőrünk nem találta meg úti célunkat, a szanatóriumot. Hogy az utunk még sem legyen hiábavaló, kerestem egy taxist, akinek az összes schillingemet odaadtam, hogy vezessen el a helyszínre.

Késő délután értünk oda. Az volt a baj, hogy a helyszínen új szálloda épült. Könyörgésemre az állványok között, járólapokon lépkedve a helyszínre engedtek. Az emlékhely környékét elgereblyéztük és koszorúkat a Széchenyi István emlékműnél elhelyeztük. Mit tesz Isten, másnap a TV-ben láttam, hogy a mi koszorúnk előtt az em-

lékév keretében Széchenyi Istvánra emlékeznek a NAGYOK!

Az emlékhelyek körül barangolva, lazán, minden formáság nélkül, egy szép fa alatt, egy híres kép vagy szobor előtt hangzott el az eskü (mindig ügyelve arra, hogy a gyerekek szépen, csendben mondják el az eskü szövegét:

Avatási eskü

Én, ... Magyarország felfedezője, fogadom, hűséges hagyományörzője leszek szülőföldemnek és hazámnak. Tisztelem nemzetem zászlaját és himnuszunkat. Szövetségünk törvényeit elfogadom, életem mindennapi irányítójának tartom. Tetteimmel bizonyítom, hogy értem és érzem, mit jelent nekem szövetségünk jelszava: PRO PATRIA.

Vezetői fogadalom

Én, ... Magyarországi Felfedezői Hagományörző Szövetség vezetői próbát tett tisztje fogadom: mindazt, amit tudok és érzek hazámról, átadom a fiatalabb nemzedéknek. Munkámat a szeretet, a barátságápolás, mások értékeinek megbecsülése vezérli. Arra töreksem, hogy jó példát adjak a kisebbeknek és jó barátja legyek vezetőtársaimnak. Szövetségünk törvényeit vezetői munkám irányítójának tartom.

Ezek az emlékek mindig sokat jelentettek nekem, de úgy vélem, csapatom minden tagja számára maradandó, szép emlékké váltak és felnőttként is szívesen emlékeznek rájuk.

A családomról röviden:

Lányom, Ildikó magyar-ének-zene szakos tanárnő, unokám, Balázs, egyetemista.

Jelenleg kis családom körében Várpalotán élek. Nagy szeretettel olvasom mindig a Batsányista Hírlevelet, amely a régi kollégista társaimról szól.

Országos kollégiumi felmérés

- A vizsgálat eredményei 3. rész

2004. tavaszán egy nagyszabású kutatás zajlott, melynek célja a középiskolás kollégista diákok egészségi állapotot befolyásoló – köztük kiemelten a drogfogyasztással kapcsolatos – szokásainak, véleményének, beállítódásának megismerése volt. A Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium (Mobilitás) pályázatán sikeresen szereplő Hajnóczy József Ifjúsági Egyesület megbízásából a FACT Alkalmazott Társadalomtudományi Kutatások Intézetének munkatársai (Busa Csilla, Szentpétery Hajnalka és Varga Ivett) összesítették a mérés eredményeit „A középiskolai kollégiumokban élő fiatalok kábítószerre való viszonya” című tanulmányban.

A vizsgálatban az ország 22 középiskolai kollégiumából közel 3500 diák vett részt. Ezúton is köszönetet mondunk minden résztvevőnek, tanulóknak, a kollégiumok vezetőinek és nevelőtanárainak azért, hogy a kutatás sikeresen megvalósulhatott.

A Kollégium című folyóirat lehetőséget biztosított arra, hogy a vizsgálat eredményeit – rövidített változatban – a szakmai közvélemény elé tárjuk. (A teljes záró tanulmány a www.hajnoczykoll-pecs.sulinet.hu honlapon olvasható.)

A vizsgálat 3., egyben utolsó részével folytatjuk az eredmények összefoglalását.

A fogyasztott illegális drogfajták és a kábítószer-fogyasztás alkalmi, helyszínei

Az illegális droghasználat elterjedtsége mellett fontos információt jelent a vizsgált populációról, hogy tagjai milyen típusú kábítószereket fogyasztanak. A megkérdezett kollégista diákok a klasszikus kábítószerfajtákat tekintve a kannabiszt használták legnagyobb arányban: a válaszadó tanulók egynegyede fogyasztott már marihuánát életében egy vagy több alkalommal.

A tanulók több mint egytizede számolt be visszaélészerű gyógyszerhasználatról (13,8%-uk fogyasztott már nyugtatót, altatót vagy más kábító hatású gyógyszert orvosi javaslat nélkül), illetve ezen gyógyszerek és alkohol egyidejűleg történő fogyasztásáról (13,4%). A többi vizsgált drogfajta közül az ún. diszkódrogok (speed, ecstasy) fogyasztása esetében regisztráltunk 5%-nál magasabb kipróbálási-fogyasztási arányt (7,5%). (A részletes adatokat lásd a következő táblázatban.) A kérdés szempontjából releváns egyéb választ 23 fő adott, közülük 21 tanuló a „gyógyszer és energiaital” együttes fogyasztást említette, egy-egy fő pedig a crack-et és az angyalport.

A valaha fogyasztott drogok

Drog	Fogyasztotta-e			Összesen
	soha	egyszer	többször	
marihuána (fő)	2545	317	556	3418
(fő, fűves cigi) (%)	74,5	9,3	16,3	100,0
speed, ecstasy (fő)	3153	125	132	3410
(%)	92,4	3,7	3,9	100,0
szőp (fő)	3289	72	43	3404
(%)	96,6	2,1	1,3	100,0
LSD (fő)	3341	36	24	3401
(%)	98,2	1,1	0,7	100,0
kokain (fő)	3359	27	13	3399
(%)	98,8	0,8	0,4	100,0
heroin (fő)	3370	18	7	3395
(%)	99,3	0,5	0,2	100,0
ópium (fő)	3338	17	16	3371
(%)	99,0	0,5	0,5	100,0
nyugtató, altató, (fő)	2927	254	215	3396
kábító gyógyszer* (%)	86,2	7,5	6,3	100,0
nyugtató, altató, (fő)	2944	249	205	3398
gyógyszer+alkohol (%)	86,7	7,3	6,0	100,0

*orvosi javaslat nélkül

A legtöbb vizsgált kábítószer esetében az egyszeri kipróbálók száma meghaladja az adott drogot többször fogyasztók számát, kivételt csak a kannabisz és a diszkódrogok jelentenek. A leggyakrabban használt kábítószer-fajták közül a marihuána és a diszkódrogok használata a fiúk körében gyakoribb, a visszaélészerű gyógyszerfogyasztás pedig elsősorban a lányokra jellemző.

(A nemek szerinti különbséget csak a magasabb említésszámú drogek esetében vizsgáltuk.)

Az adott drogot valaha fogyasztók aránya – nemek szerint

Drog	Fiú	Lány
marihuána	31,7%	20,2%
speed, ecstasy	8,6%	6,6%
nyugtató, kábító hatású gyógyszer (orvosi javaslat nélkül)	11,3%	15,9%
nyugtató, altató, más gyógyszerek alkohollal	13,0%	13,7%

A valaha fogyasztott drogok mellett a jelenleg használt kábítószerfajtákat is megvizsgáltuk. A jelenleg legnagyobb gyakorisággal fogyasztott kábítószernek a marihuána bizonyult, amit a válaszadó tanulók 10,2%-a használ alkalmilag vagy rendszeresen, az adatok szerint azonban az alkalmi fogyasztás dominál.

Jelenleg is fogyaszt nyugtatót, altatót vagy más, kábító hatású gyógyszert (orvosi javaslat nélkül) a válaszadók 4,8%-a, alkohollal együtt 3,9%-uk, diszkódrogokat pedig 3,2%-uk. A visszaélészerű gyógyszerhasználat és a diszkódrogok esetében is az alkalmi fogyasztás az elterjedtebb forma.

A jelenleg fogyasztott drogok

Drog	nem	Jelenleg fogyasztja-e		Összesen	
		alkalmanként	rendszeresen		
marihuána	(fő)	3064	298	51	3413
(fiú, fűves cigi)	(%)	89,9	8,7	1,5	100,0
speed, ecstasy	(fő)	3294	93	15	3402
	(%)	96,9	2,7	0,4	100,0
szjpu	(fő)	3370	19	9	3398
	(%)	99,1	0,6	0,3	100,0
LSD	(fő)	3369	20	6	3395
	(%)	99,2	0,6	0,2	100,0
kokain	(fő)	3385	6	10	3401
	(%)	99,5	0,2	0,3	100,0
heroin	(fő)	3381	10	4	3395
	(%)	99,6	0,3	0,1	100,0
ópium	(fő)	3367	9	7	3383
	(%)	99,5	0,3	0,2	100,0
nyugtató, altató	(fő)	3228	134	28	3390
kábító gyógyszer*	(%)	95,2	4,0	0,8	100,0
nyugtató, altató	(fő)	3261	113	18	3392
gyógyszer+alkohol	(%)	96,2	3,3	0,5	100,0

*orvosi javaslat nélkül

A valaha fogyasztott drogokhoz hasonlóan a jelenlegi használat esetében is kimutathatóak a nemi különbségek: marihuánát és diszkódrogokat a fiúk, altatót, nyugtatót vagy más kábító hatású gyógyszert orvosi javaslat nélkül (alkohollal vagy anélkül) a lányok fogyasztanak gyakrabban.

Az adott drogot jelenleg fogyasztók aránya – nemek szerint

Drog	Fiú	Lány
marihuána	14,0%	7,0%
speed, ecstasy	3,8%	2,6%
nyugtató, kábító hatású		
gyógyszer (orvosi javaslat nélkül)	4,0%	5,5%
nyugtató, más gyógyszerek alkohollal	3,6%	4,1%

A kábítószer-fogyasztó diákok droghasználati szokásainak szintén lényeges tényezője, hogy hol, milyen környezetben, milyen társaságban fogyasztják ezeket a szereket. A kérdésre adott válaszok szerint a vizsgált populáció droghasználó tagjai elsősorban buliban, diszkókban és más szórakozóhelyeken fogyasztják az illegális szereket, másodsorban azonban a kollégiumban.

A kábítószer-fogyasztás helyszíne:

- buliban, diszkóban, más szórakozóhelyen: 335 említés
- a kollégiumban: 143 említés
- otthon: 108 említés
- az iskolában: 58 említés
- parkban, utcán: 21 említés

A drogfogyasztás alkalmait tekintve leggyakrabban a hétvégi eltávozás, illetve hét közben a kollégiumi kimenő ideje alatt fogyasztanak illegális kábítószereket a tanulók.

A kábítószer-fogyasztás alkalmai:

- otthon, ha hazamegyek a kollégiumból: 202 említés
- hét közben a kollégiumi kimenő idején: 135 említés
- „buliban”: 65 említés
- hét közben az iskolában: 61 említés
- „ha olyan a kedve”: 50 említés
- hétvégén, ha a kollégiumban maradok: 38 említés
- „ahol adódik”: 6 említés

A drogfogyasztás okai

Az adott tényező.

Miért fogyasztanak a fiatalok kábítószert?

A középiskolai kollégiumokban élő diákok véleménye szerint a fiatalok elsősorban azért használnak kábítószereket, mert szórakozni akarnak, jól akarják érezni magukat. A motivációs tényezők rangsorában második helyen a megoldhatatlannak tűnő gondok, problémák állnak, harmadik helyre az élménykeresés került, negyedik helyen pedig a kortárs-csoportra jellemző mintakövetés szerepel.

A fiúk és a lányok véleménye hasonló (mindkét nembeliek a szórakozás, jó hangulat elérését sorolták az első helyre), bár a fiúk az új élmények megszerzését fontosabbnak tartották, mint a lányok (a fiúk által adott válaszokból kialakult rangsorban ez az indok szerepel a második helyen), a lányok pedig a gondok, problémák szerepét gondolták lényegesebbnek.

A középiskola típusa szerint is mutatkoztak különbségek a kérdés megítélése kapcsán. Iskolatípustól függetlenül a diákok a legfontosabbnak a szórakozást tartották, amit a szakközépiskolába és a szakmunkásképzőbe járó tanulók esetében a nehéz élethelyzet (gondok, problémák), majd az élménykeresés követ (a szakiskolások esetében is ezek az okok állnak a második-harmadik helyen, de fordított sorrendben). A gimnazisták körében a szórakozás és a gondok, problémák után a harmadik helyen a mintakövetés áll, ami a többi iskolatípusban tanuló diákok esetében nem szerepel a három legfontosabbnak tartott ok között.

Másképp ítélik meg a kábítószer-fogyasztás háttérében álló okok fontosságát azok a diákok, akik maguk is használtak vagy használnak illegális drogot. A legfontosabbnak tartott tényező mindhárom csoport esetében a „szórakozás, jó hangulat elérése”. A drogot nem próbáló diákok a gondok, problémák jelentőségét gondolták másodsorban meghatározónak, ezzel szemben a drogot kipróbáló és jelenleg is fogyasztók az élménykeresést tartották fontosabbnak (mint látuk, a drogfogyasztás okának indoklásában is a gondok, problémák jóval kisebb említésszámmal szerepelnek, mint

az élménykeresés, a szórakozás). A drogot nem próbálók által harmadikként említett mintakövetés nem szerepel a drog-gal már kapcsolatba került fiatalok válaszaiból kialakult rangsor első három helyén.

A kábítószerhez való hozzájutás

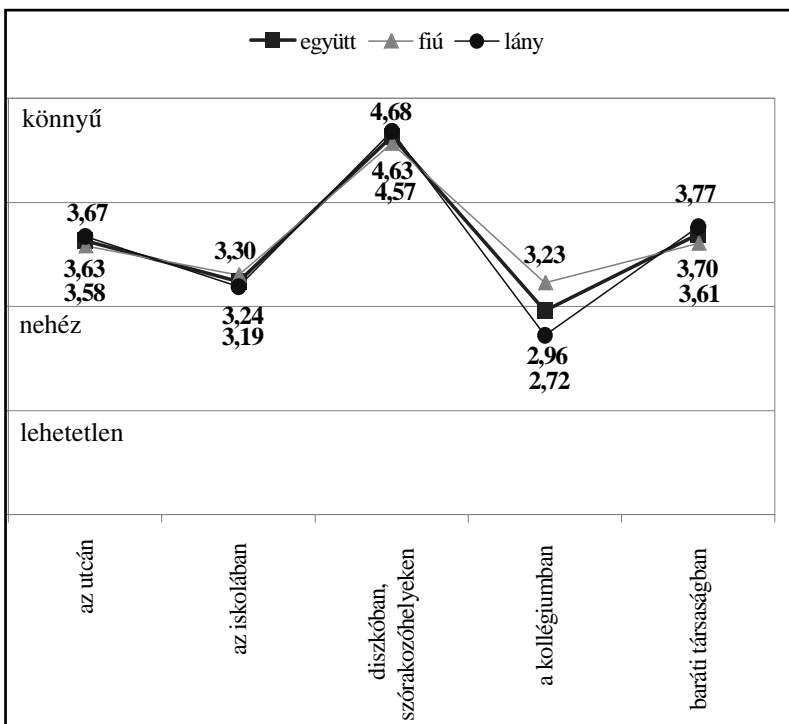
Hol szerzi be a kábítószereket?

- buliban, diszkóban, más szórakozóhelyen: 123 említés
- otthon: 87 említés
- az utcán: 82
- a kollégiumban: 73 említés
- az iskolában: 25 említés
- iskolában, kollégiumban, bárhol, mert mindenhol beszerezhető: 23 említés

A visszaélészerű gyógyszerhasználathoz szükséges nem orvos által felírt nyugtatót, altatót vagy más kábító hatású gyógyszert a fiatalok elsősorban otthonról hozzák, azonban ezek – állításuk szerint – barátoktól, ismerősöktől is beszerezhetőek.

A megkérdezett kollégista diákok szerint kábítószerhez jutni egyes helyeken nehéz ugyan, de sehol sem lehetetlen. Legkönnyebben diszkókban és különböző szórakozóhelyeken lehet tiltott kábítószereket beszerezni, a drogokhoz való hozzájutást a szórakozóhelyeken a fiatalok többsége kifejezetten könnyűnek tartja. A diszkókat és egyéb szórakozóhelyeket követően a baráti társaságban és az utcán való drogbeszerezést minősítették a legkönnyebbnek a tanulók. Ennél nehezebbnek tartják az iskolában történő hozzájutást, legnehezebbnek pedig a drogok kollégiumban történő beszerzését minősítették. Az előre megadott válaszok mellett a tanulók ún. egyéb válaszokat is adhattak: 11 fő említette, hogy dealertől is lehet drogot vásárolni, és három fő jelezte, hogy ezek „otthon” is beszerezhetőek.

Hol lehet ma a legkönnyebben kábítószerhez jutni? – nekem szerint

A drogokhoz való hozzájutás nehézségének megítélésében meglehetősen egyöntetűnek mutatkozott a fiúk és a lányok véleménye, jelentősebb eltérés csak a kollégiumban történő drogbeszerezés esetében tapasztalható, amit a lányok lényegesen nehezebbnek ítélték, mint a fiúk.

A kollégium területi elhelyezkedése nem befolyásolta jelentősen a diákok véleményét – kivéve a kollégiumban történő drogbeszerezés nehézségének megítélését. A kollégiumban a droghoz való hozzájutást a budapesti kollégiumokban lakó fiatalok tartották a legkönnyebbnek, a városokban található kollégiumok lakói pedig a legnehezebbnek. Nem csak a település jellege, hanem a településen belül a kollégium elhelyezkedése is befolyásolja azt, hogy a tanulók szerint milyen nehéz vagy könnyű hozzájutni illegális kábítószerhez a kollégiumban.

A tanulók véleménye szerint a drogok beszerzése a települések külső részén, a külvárosokban található kollégiumokban a legkönnyebb, ennek ellenkezője pedig a települések központjában elhelyezkedő kollégiumokat jellemzi.

Az illegális drogokhoz való hozzájutás nehézségének/könnyűségének megítélését számottevően befolyásolja a fiatalok kábítószerhez való viszonya. A magukat alkalmi vagy rendszeres droghasználónak minősítő fiatalok – az utcán történő beszerzés kivételével – mindenhol könnyebbnek tartják a drogokhoz való hozzáférést, mint a kevesebb drogos tapasztalattal rendelkező vagy a drogot soha nem próbáló társaik.

Legnagyobb mértékű véleményegyezés a diszkókban és az utcán való beszerzés tekintetében mutatkozott: az előbbi helyeken a fiatalok egybehangzó véleménye szerint könnyedén beszerezhetőek a kábítószeres, az utóbbi helyeken pedig kisebb nehézségek árán, de nagyobb erőfeszítések nélkül hozzá lehet jutni tiltott drogokhoz. A drogot soha nem próbáló fiatalok a kábítószeres beszerzését kollégiumokban és iskolájukban nehezznek gondolják, és azt még baráti társaságukban sem tartják könnyűnek.

Kivel beszélnének legőszintebben a fiatalok drogról?

- otthoni barátaival: 1720 említés
- kollégiumi barátaival: 1706 említés
- szüleivel: 1237 említés
- orvossal, védőnővel: 552 említés
- kollégiumi nevelőivel: 260 említés
- rendőrrel: 222 említés
- iskolai tanárával: 171 említés
- partnerével (baráttal/barátnővel): 53 említés
- testvérével, rokonaival: 47 említés
- iskolai barátaival: 44 említés
- drogosokkal foglalkozó szervezettel: 4 említés
- tanácsadóval, előadóval: 4 említés
- bárkivel: 1 említés

Kritikus helyzetben

A kábítószerrel kapcsolatos beállítódásról és a drogproblémák kezelésével kapcsolatos informáltságról ad képet az a kérdés, amelyben megkérdeztük a diákokat, mit tennének, ha valamelyik szobatársukról vagy kollégiumi barátjukról kiderülne, hogy drogozik.

Ebben a helyzetben a diákok döntő többsége megpróbálna valamilyen módon segíteni: megpróbálnák lebeszélni társukat a kábítószer-fogyasztásról, segítenének neki kapcsolat teremtési egy drogosokkal foglalkozó szervezettel vagy barátaikkal, ismerőseikkel közösen próbálnák megtalálni a megoldást. 934 fő azonban nem tette semmit, magánügynek tekintené a dolgot. (Korábban e diákoknak csak egynek értett egyet azzal a nézetrel, hogy a drogfogyasztás magánügy!). Tanáiraikhoz, nevelőikhez csak kevés diák fordulna ezzel a problémával.

Mit tenne, ha megtudná, hogy valamelyik szobatársa, kollégiumi barátja drogozik?

- megpróbálná lebeszélni a drogozásról: 2164 említés
- segítené neki egy drogosokkal foglalkozó szervezettel kapcsolatba kerülni: 1071 említés
- közös barátaikhoz, ismerőseikhez fordulna: 1024 említés
- semmit, ez az ő magánügye, semmi köze hozzá: 934 említés
- jelezné a kollégiumi nevelőknek: 215 említés
- jelezné a szüleinek: 171 említés
- nem tudja: 171 említés
- jelezné az orvosnak: 115 említés
- úgy tenne, mintha nem venné észre a dolgot: 80 említés
- jelezné a tanárainak az iskolában: 63 említés
- jelentené a rendőrségnek: 37 említés

Másképpen cselekednének egy ilyen helyzetben a fiúk és a lányok. Bár mind a fiúk, mind a lányok a „megpróbálnám lebeszélni a drogozásról” választ sorolták az első helyre, azaz többségük megpróbálna segíteni, a fiúk második leggyakrabban említett válasza a „nem tennék semmit, ez az ő magánügye, semmi közöm hozzá” válaszalternatíva volt, míg a lányok segítenének bajba került barátjuknak kapcsolatba kerülni egy drogosokkal foglalkozó szervezettel.

A felvetett hipotetikus helyzetre való reagálást annak függvényében is megvizsgáltuk, hogy a válaszadók korábban melyik – a drogfogyasztás minősítésével kapcsolatos kijelentéssel – értettek egyet. Azon tanulók, akik szerint a drogfogyasztás bűncselekmény, illetve a drogfogyasztás betegség, elsősorban arra törekednének, hogy megpróbálják lebeszélni a kábítószerrel kapcsolatban társukat.

A liberálisabb nézetekkel (a drogfogyasztás magánügy; a könnyű drogok fogyasztását nem kellene büntetni) szimpatizálók közül viszont legtöbben a „nem tennék semmit, ez az

ő magánügye, semmi közöm hozzá” válaszalternatívát jelölték meg. Ugyanez a hozzáállás jellemzi a magukat alkalmi vagy rendszeres droghasználónak tartó fiatalokat is (ők is magánügynek tekintnék barátjuk drogozását), míg az egyetemen kipróbálók és a drogot soha nem fogyasztók a többséggel megegyező módon cselekednének (megpróbálnák lebeszélni barátjukat a kábítószerrel kapcsolatban).

A megkérdezett fiatalok véleménye szerint, ha kollégiumi nevelőtanáruk tudomására jutna, hogy valamelyik kollégista diák drogozik, jelezné a problémát a tanuló szüleinek és maga is megpróbálná lebeszélni a diákokat a kábítószerrel kapcsolatban, illetve segítené őket abban, hogy kapcsolatba kerüljenek egy drogosokkal foglalkozó szervezettel.

Több mint 700 tanuló gondolta azt, hogy kollégiumi nevelőtanárukra szólna erről az érintett diák iskolai tanárainak is, és több mint 500 fő szerint értesítené a rendőrséget. A kollégiumi tanár részéről feltételezett reakció minden bizonnyal közrejátszik abban, hogy egy korábbi kérdés során mindössze 260 fő jelölte meg kollégiumi nevelőtanárait olyan személyként, akivel őszintén tud vagy tudna beszélni a drogozásról.

A válaszadó véleménye szerint mit tenne kollégiumi nevelőtanáruk, ha megtudná, hogy valamelyik kollégista diák drogozik:

- jelezné a diák szüleinek: 2360 említés
- megpróbálná lebeszélni a drogozásról: 1837 említés
- segítené neki egy drogosokkal foglalkozó szervezettel kapcsolatba kerülni: 1413 említés
- jelezné a diák iskolai tanárainak: 738 említés
- jelezné az orvosnak: 703 említés
- jelentené a rendőrségnek: 568 említés
- nem tudja: 264 említés
- nem foglalkozna az ügygel: 108 említés

Ha abba akarja hagyni a kábítószerrel kapcsolatos tevékenységét, kitől kérne segítséget a leszokáshoz:

- barátaitól: 193 említés
- drogosokkal foglalkozó szervezettől: 131 említés
- szüleitől: 110 említés
- orvostól: 98 említés
- kollégiumi szobatársaitól: 49 említés
- iskolai tanáraitól: 17 említés
- kollégiumi nevelőitől: 16 említés
- partnerétől (barát/barátnő): 14 említés
- testvérétől: 1 említés

Gondolkodom, tehát ...

gondolkodni tanítok

Az utóbbi években világszerte megnőtt az érdeklődés a gondolkodás- és tanulásfejlesztő módszerek iránt. A tanulmányban Lepenye Mária összegzi a gondolkodás folyamatáról és taníthatóságáról felhalmozódott pedagógiai és pszichológiai tudást. Kísérletet tesz a gondolkodás fejlesztésével összefüggő fogalmak tisztázására.

(...) Minden ember alapvető joga, hogy az értelme és a tanulási képessége a legteljesebb mértékben fejlődhessek. Ma már nyilvánvaló, hogy mind az egyén, mind valamely közösség fejlődése a képzésen, a tanítás, tanulás minőségén múlik. Mindannyiunk érdeke, hogy olyan tanulókat neveljünk, akik eredményesen, önállóan és egész életük során képesek tanulni. Az ezeket az alapelveket felismerő társadalmak ma nagyobb gazdasági prosperitásnak örvendenek, mint a korszerűtlen oktatási struktúrával rendelkező társaik.

Tanítható-e közvetlenül a gondolkodás folyamata?

Az utóbbi években világszerte megnőtt az érdeklődés a gondolkodás- és tanulásfejlesztő módszerek iránt. A kognitív képzés kutatása és fejlesztése sok országban viharos gyorsasággal halad. A működő programok közül néhányal igen jó eredményeket lehet elérni az oktatásban. (...) A gondolkodás fejlesztésének alapelvei és ezen programok bizonyos részei az iskolarendszeren belül is beépültek az oktatásba, dinamizálva, felfrissítve annak struktúráját, de a gondolkodás teljes folyamatának közvetlen tanításával egyikük sem foglalkozik, legfeljebb felveti annak szükségességét. Pedig már óvodáskorban el lehet kezdeni a hatékony gondolkodási folyamat olyan irányú kiépítését, amely eredményes problémamegoldásra, tervező, építő, alkotó gondolkodásra tanítja, neveli a jövő generációját. (...) Az oktatás: felkészítés az életre, tehát az iskolában megtanult gondolkodásmódnak hasznosnak kell bizonyulnia az iskola után is. A gondolkodásra nevelés hagyományos módszerei nem mindig elégítik ki ezt a feltételt. (...) A

pedagógusok számára az a legnagyobb kihívás, hogy milyen módon mozdítsák elő azt a fajta gondolkodást, tanulást, attitűdöt, amely a mai, magas követelményeknek megfelel. (...) A mai diákok előtt nagy feladat áll: nemcsak a konkrét munkahelyi követelményeknek, hanem az európai mércének is meg kell felelniük. A vitakészség és a kritikus gondolkodás már nem elég. A mai világban többre van szükség: döntésekre, választásokra, aktív kezdeményezőkézségekre, kreativitásra, világos és konstruktív gondolkodásra. (...)

Mit tudhatunk ma a gondolkodás folyamatáról és taníthatóságáról?

A gondolkodó gyermek már nagyon korán belekezd a legnehezebb tanulási folyamatba: a nyelv elsajátításába. Az első szavakat kiejtő baba rámutat egy állatra, és kimondja: kutya. Környezete visszaigazolja állítása igaz vagy hamis voltát. (...) A kisgyermek elbűvölő erejű kíváncsisággal és gondolkodási rugalmassággal rendelkezik. Lényegre törő és elmélyült gondolkodást igénylő kérdéseket tesz fel: "Honnan tudja a földben a búzaszem, hogy tavasz van?" "Mi tartja meg az eget?" "Miért hálnak meg az emberek?" Ez a korai kíváncsiság gyakran elhalványul az idő haladtával, különösen az iskolázás következményeként. A gondolkodás fejlődésének és a tanulás sikerességének egyik kulcsa lehet, ha a gyerek korai kérdező lendületét életben tartjuk. Hogyan érhetjük ezt el? (...) A gondolkodási képességek Bloom szerinti rendszerezésében az értékelés, a szintézis és az analízis összetettebb és "magasabb szintű" gondolkodást igényel. Az alkalmazásra, a megértésre és az ismeretekre vonatkozó kérdések kevésbé összetett és így "alacsonyabb szintű" gondolkodást igényelnek. Gyermekünk rendelkeznek a tanuláshoz, hatékony gondolkodáshoz szükséges "helyzeti energiával", de fennáll annak a veszélye, hogy beleragadnak a gondolkodás alacsonyabb szintű formáiba és a vég nélkül ismétlődő rutinba, hogy nem látnak meg új utakat, nem élik át a lépésről lépésre való előrehaladást, el-

vesztik annak lehetőséget, hogy a tudás és tapasztalás új csapásait felfedezzék. (...) A gondolkodási és tanulási készségek elsajátításának hagyományosan kétféle felfogása létezik. Az egyik, hogy a gondolkodás tanítását építsük be minden tantárgy tanításába, a tananyag teljes egészébe. (...) A másik felfogás szerint olyan speciális programot kell kidolgozni, melynek során a gyerekekben gondolkodási készségeket alakítunk ki. (...)

Téveszmék a gondolkodás fogalmáról

1. Az emberek gyakran összekeverik az információk ismeretét a gondolkodással. A gondolkodás nem helyettesíti az információt, az viszont helyettesítheti a gondolkodást. (...) A két dolog között meg kell találnunk az egészséges egyensúlyt, hiszen minden új ismeret érték, mert gyarapítja azt, amit tudunk, ám gondolkodási készségünket is állandóan fejlesztenünk kell, hogy minél jobban kamatoztathassuk azt, amit tudunk. (...)

2. Az intelligenciát szintén sokan azonosítják a gondolkodással. Az a meggyőződés, hogy az intelligencia és a gondolkodás egy és ugyanaz, két téves következtetésre indíthat: az intelligens tanulókkal nem kell semmit csinálni, hiszen belőlük természetesen jó gondolkodók lesznek; a kevésbé intelligens tanulókkal sem lehet csinálni semmit, mert belőlük sohasem válik jó gondolkodó. Pedig az intelligencia és a gondolkodás viszonya olyan, mint a bicikli és a bicikliző, a bicikli az intelligencia, viszont a bicikliző - a gondolkodó ember - dönti el, hogy merre menjen vele. Tehát az intelligencia olyan képesség, amelyet csak a gondolkodásban való jártasság kifejlesztésével használhatunk ki, különben paragon marad. (...) Ha az intelligencia - rosszul használt eszközként - akár gátja is lehet a gondolkodásnak, akkor hogyan fordíthatjuk hasznunkra ezt az értéket? Howard Gardner kutatásai nyomán ma az intelligenciát a személyiség összetett tevékenységeként értelmezzük, amely hét különböző területre osztható a rendszerbe állított információk feldolgozását tekintve: verbális, vizuális, logikai, kinetikus, muzikális, interperszonális és metakognitív intel-

ligenciára. Csak az ember képes az információintelligenciája különböző összetevőinek segítségével feldolgozni. Ráadásul az emberi tanulás akkor a leghatékonyabb, amikor mindegyik "beállítódás" szerepet játszik benne. Mind a hét terület fejleszthető és beállítható a gondolkodás fejlődésének szolgálatába. (...)

3. Egy másik fogalomzavar az ész és a bölcsesség közötti határok elmosása miatt jön létre. Az eszeség éles rajzú fényképezőgép-lencse, a bölcsesség viszont nagy látószögű lencse. Az okos ember gyorsan old meg adott feladatokat, de a bölcs rálát az egész problémára. Azt szokták mondani, hogy a bölcsesség csak hosszú élettapasztalattal szerezhető meg. Pedig nem függ közvetlenül sem az élettapasztalattól, sem a megszerzett tudástól, sem a begyűjtött ismeretektől. A bölcsesség az ismeretek, a tudás és a tapasztalat helyes használata. (...) Mivel a bölcsesség nagyban függ az észleléstől, az észlelés képessége pedig tanítható, a bölcsesség bizonyos mértékben fejleszthető. (...)

4. Szintén veszélyes a gondolkodással összetéveszteni az intellektualizmust. A nagyokos úgy fél az egyszerűségtől, mint a bukott gyerek a pótvizsgától. Legfőbb szabály: "Ha nincs elég mondanivalód, add elő azt a keveset olyan bonyolultan, ahogy csak tudod!" Maroknyi fogalomból roppant bonyolult koreográfiát lehet összeütni. Megjegyzéseket fűzhetünk mások bonyolultságához, így lassan elkezdni önmagát táplálni az egész, végül megszületik a "tudomány". Ezt a "nagyokos intellektualizmust" sokan összekeverik a gondolkodással.

5. Újabb téveszme: gondolkodni nehéz. Azokban a dolgokban, amelyekben jártasságra akarunk szert tenni, szinte mindig közepesen nehéz gyakorlatokat végzünk, azaz a feladatokat meg tudjuk oldani, de be is kell gyakorolnunk azt, amit megtanultunk. A szinte megoldhatatlanul nehéz feladatok elbizonytalanítják a tanulókat, úgy látják, a gondolkodás túlzottan megterhelő. (...) Ezért a gondolkodás tanítását semmiképpen nem érdemes mindjárt a nehéz fejtörőkön keresztül kezdeni.

Most, hogy sikerült leválasztani a gon-

dolkodás fogalmáról a lényegét elhomályosító, hamis burkokat, nézzük meg, hogy milyen gondolkodási típusokat alkalmazhatunk, melyek jellemzőek az iskolai oktatásban, s melyek az érdemtelenül elhanyagoltak.

Néhány alapvető gondolkodási típus

(...) Az iskolai tananyagok egy része csak az ún. visszaható gondolkodást fejleszti a gyerekekben, mert ismereteket közöl, amelyekről nekünk gondolkodni, véleményt alkotnunk kell. Tehát csak azt a kérdést járjuk folyton körbe, hogy hogyan reagáljunk arra, ami már megvan. Ez a gondolkodási forma szellemi lustaságra adhat okot, nem szerzünk gyakorlatot a cselekvésben, elméleti szinten maradunk. (...) A cselekvés, az aktivitás azt jelenti, hogy figyelembe vesszük mások nézeteit, hogy mik a célok, a választási lehetőségeink, milyen következmények lehetségesek, nem zárkozunk el a feltételezésektől, döntésektől, az ebből adódó konfliktusoktól. Ezek az elemek az előreható gondolkodás részei és nem a passzív visszaható gondolkodás elemei. Iskolai keretek között az előreható gondolkodást sokkal nehezebb gyakorolni, mint a visszahatót, de ha cselekvőképés, döntésképes utódokat akarunk nevelni, akkor ki kell építeni diákjainkban az előreható gondolkodási szokásokat.

(...) A kritikus gondolkodással az a probléma, hogy visszaható. Csak valamilyen javaslatra lehet kritikus gondolkodással reagálni. De honnan támad a javaslat? Az építő, alkotó, fejlesztő gondolkodás szolgál javaslatokkal és ötletekkel. A gondolkodási formák közül leggyakrabban mégis a kritikus gondolkodással találkozunk. (Vita, elemzés, érvelés, logika.) Ez valóban fontos része a gondolkodási folyamatnak, de csak akkor értékes, ha van teremtő, alkotó gondolatunk. (...) A kritikus gondolkodás egyenes következménye az ellenszegülő, kihívó, provokatív gondolkodás. Ez akkor romboló, ha egy létező elgondolást támadunk, és a másik felet védekezésre kényszerítjük. A provokatív gondolkodás lehet előnyös is, ha a meglévő elképzelés értékeit elismerve építünk ezekre új gondolatokat, és az újat együtt vizsgáljuk a régivel.

Az elemzés gondolkodási hagyományainkban annyira fontos szerepet játszik, hogy az egész felsőfokú oktatás az elemző gondolkodásmódban való jártasságot igyekszik kifejleszteni. Az elemző gondolkodással ugyanaz a helyzet, mint a kritikus gondolkodással: nem az a kérdés, hogy értékes-e, hanem, hogy elegendő-e. Sok probléma megoldásához tervezésre éppúgy szükség van, mint elemzésre. (...) Akkor válunk kreatívvá, ha képesek vagyunk a dolgokat új nézőpontból megvizsgálni. (...) Bármely önszervező rendszerben a kreativitásnak és az alkotó gondolkodásnak pontos matematikai feltételei vannak. A tények azt mutatják, hogy az elme ilyen önszervező ideghálózatnak tekinthető. Sajnos a kreativitás nem természetes tulajdonsága az agynak. Ha fejleszteni kívánjuk, nem elegendők a hagyományos gondolkodási eljárások, újakat kell találnunk.

A logika, akárcsak a számítógép, az általunk használt adatok és észlelések vizsgálatára való eljárás. Ezért a logikai hibákat gyorsan észrevesszük, a helyes logikai következtetéseket viszont - ha a hozzájuk tartozó megfigyelések nem kielégítőek - csak lassan fogadjuk el. A hétköznapi gondolkodás viszont nagyrészt észlelésen alapul. A legtöbb gondolati hiba észlelési hibából (beszűkült figyelem stb.) s nem logikai hibából származik. Az észlelés a bölcsesség alapja. A logika olyan zárt rendszerben különösen fontos, mint a matematika. (...) Gondolkodásunkban - bár sokaknak ez hihetetlen - központi szerepet játszanak az érzelmek, az érzések és az intuíció. Vannak, akik cselekvéseikben szinte kizárólag megérzéseikre hagyatkoznak, szinte istenítik érzéseiket. Ez a szemlélet veszélyes, mert a valódi érzéseink sokszor a helyezethez nem illők is lehetnek. Ha fejlesztjük észlelőképességünket, jobb eredményt kapunk. A logika és a vita nem változtathat érzéseinken, az észlelés viszont igen. Az érzéseket nem kizárni kell a gondolkodásból, hanem a megfelelő módszerekkel megadni nekik az őket megillető helyet. Az intuíció nagyon fontos szerepet játszik a gondolkodásban, mindamellott veszélyes dolog tétlenül várni a mindent megoldó intuíció sugallatára.

Forrás: Új Pedagógiai Szemle

Díjazottak

Folytatjuk a 2004-ben Tessedik Sámuel díjban részesültek bemutatását. Szerkesztőségünk ezúton is gratulál a kollégiumi szakmai e jelles képviselőinek, és további munkájukhoz újabb sikereket kíván.

Bízunk abban, hogy a díjazottak eddigi munkája példaként szolgál a kollégiumi pedagógusok számára, mely által a szakterület továbbfejlesztése, az itt dolgozó tanárok elismertsége a jövőben biztosított lesz.

- Szerk. -

A díjazottak, balról: Sádt Ede, Szallár Csabáné, Dr. Szabó Istvánné, Litresits Józsefné A Kollégiumi Szövetség részéről Horváth István elnök és Ringhofer Ervin alelnök gratulált.

Litresits Józsefné kollégiumvezető

1971-től 1974-ig a mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnázium Kollégiumában nevelőtanárként dolgozott. 1974-től 1989-ig a Kossuth Lajos Gimnáziumban szaktanárként történelmet, orosz nyelvet, és nevelési alapismereteket tanított. 1989-től a tantestület, valamint az igazgató megbízásából az intézmény kollégiumát vezeti. 1992-93-ban elvégezte az

Eötvös Loránd Tudományegyetem a „Kollégiumi vezetők” kétéves vezetőképzőjét. 1995-től felvételt nyert az Országos szakértői névjegyzékre a kollégiumi nevelés és foglalkozás területén. 1995-től szerepel az Országos vizsgáztatói névjegyzékben, mint érettségi elnök, amely tevékenységét azóta is folyamatosan gyakorolja.

Az oktatás és nevelés területén folyamatosan részt vesz a hazai

Szallár Csabáné kollégiumvezető

1979-ben szerzett tanári diplomát matematika-könyvtár szakon. 1979-től dolgozik a szombathelyi Teleki Blanka Szakképző Iskolában, melynek kollégiumát 1988-tól vezeti.

Pedagógiai, vezetői ismereteinek szélesítése érdekében részt vett minőségfejlesztő multiplikátor képzéseken, 1995-ben közoktatás-vezetői szakon szerzett képesítést, majd 1997-től az Önfejlesztő Iskolák

Egyesületének iskolai, majd kollégiumi tréningorozatát végezte el.

Szakmai pályafutásának 25 éve alatt több tanulmányt, cikket publikált a kollégiumi nevelés témaköréből lapunkban.

1992-től irányítja, szervezi Szombathely kollégiumainak veze-

tés nemzetközi továbbképzéseken. A mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Kollégiumban vezetésével indultak be a minőségfejlesztést szolgáló programok. Az intézményi minőségfejlesztésbe bekapcsolódva épült ki kollégiumi minőségfejlesztési modell, ami a kollégiumok körében referenciaként szolgál.

Szakmai eredményeiről cikkeket publikált lapunkban, valamint az iskolája által kiadott „Tanulmánykötetekben”. A kollégiumi modell működéséről, mérési és értékelési rendszerről hazai és nemzetközi szakmai konferenciáinkon, valamint számos intézményben tartott előadásokat.

A minőségfejlesztés kollégiumi eredményei jelentős szerepet játszottak az intézmény 2003-as EQA pályázatának döntős helyezésében.

1994-től részt vesz a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség munkájában, mint megyei elnök. Fontos feladatának tekinti a megyei kollégiumi szakma összefogását, szakmaiságának erősítését.

1998. szeptemberétől látja el a Megyei Pedagógiai Intézet megbízásában a megyei kollégiumi szaktanácsadói teendőket.

tői munkaközösségét és a Kollégiumi Szövetség megyei munkáját.

1995-től kollégiumi területen, mint tanügy-igazgatási szakértő segíti az intézmények szakmai munkáját.

Pedagógiai tevékenységét hivatástudat, magas szintű szakmai hozzáértés, szakmai elkötelezettség, mások segítségének önzetlen szándéka jellemzi. Napi tevékenységét a gyermekek iránti szeretet, a velük való törődés irányítja. Kollégiumvezetőként szívén viseli növendékei tanulmányi előmenetelét, de mindennapos gondjaira, magánéleti problémáikra is igyekszik megoldást találni.

Kollégiumi munkáján kívül jelentős részt vállalt a szakma országos léptékű fejlesztésében is. Egyik motorja az önfejlesztő kollégiumok csoportjának, ahol szakmai anyagok kidolgozásával, előadások tartásával segíti a munkát.

Tagja volt az Oktatási Minisztérium által felkért kollégiumi bizottságnak, amely a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjához kapcsolódó foglalkozási keretterveket alkotta meg.

A kollégiumok egyenrangúsítása felé...

Nagy öröm érte intézményünket, a budapesti Ady Endre Közgazdasági Gyakorló Kollégiumot, s reméljük, hogy az örömeinkben a kollégiumpedagógiai szakma is osztozik.

Az Oktatási Miniszter a Magyar Kultúra Napja alkalmából **Hajós Anikó** tanárt, igazgatóhelyettest,

NÉMETH LÁSZLÓ DÍJ kitüntetésben részesítette.

A díjat évenként 15 középiskolai tanár kaphatja meg. Hajós Anikó a legfiatalabb az eddig díjazottak közül. Kollégiumi szakember eddig egyszer részesült e díjban (Szabó Imre Miskolc 2000) Mivel is érdemelte ki **Hajós Anikó** az elismerést?

- Kiemelkedően magas színvonalú pedagógiai munkát végez a fővárosi szakképzésben.

- Tíz éven át patronáló tanára volt a kollégium sikeres diákönkormányzatának.

- Az elmúlt öt évben a TQM minőségfejlesztő program irányítója, helyi minőségügyi felelőse. Vezetésével épült ki a Comenius 2000 II. intézményi modell. Minőségfejlesztési eredmények:

- 2002 Köznevelés Minőségéért Díj Oklevél fokozat
- 2003 IIsa Shiba Díj
- 2003 Köznevelés Minőségéért Díj Kiválóság kategória bronz fokozat.

- Rendelkezik a legnagyobb pedagógusi erénnyel az empátiás képességgel, amit a tanár-diák, a szülő-tanár, és a vezető-vezetettek kapcsolatában eredményesen alkalmaz.

- Emberi kapcsolatai kifogástalanok, kitűnő csapatépítő, kezdeményező. Hite a differenciálpedagógia. Kollégiumunkban az ifjúságvédelemmel kapcsolatos sokirányú feladatokat is ellátja igazgatóhelyettesi munkája mellett.

- Egyik kidolgozója a gyakorló kollégiumi modellnek, mely alapján a fenntartó Fővárosi Önkormányzat intézményünket nevezte ki fővárosi gyakorló kollégiumnak.

- Munka mellett további két szakvizsgával egybe kötött diplomát szerzett. Naprakész, felkészültsége, szakmai

Horváth István a Kollégiumi Szövetség elnöke gratulál a kitüntetettnek

munkája, pedagógusi elkötelezettsége példamutató szakmai környezetében.

- Számos szakmai publikációval járul hozzá a kollégiumi szakmai módszertani kultúra fejlesztéséhez.

Szakmai tudását átadja a Kollégiumi Akadémia hallgatóinak is.

Az gondoljuk, hogy a kitüntetéssel egy példamutató, a minőségfejlesztésben is kiemelkedő szakmai innovációt fejlesztő munkatársunkat ismertek el.

Arra biztatom vezetőtársaimat, hogy minden felterjesztési alkalmat ragadjanak meg, mutassuk fel a kollégiumi szakmából legjobbainkat. Ez lesz a legmeggyőzőbb módszer a kollégiumok egyenrangúsításában.

Kollégiumi Akadémia

2005. január 19-én került sor a Kollégiumi Akadémián elsőként végzett hallgatók oklevélkiosztó ünnepségére.

A Kollégiumi Szövetség által létrehozott továbbképző központ - mely a budapesti Ady Endre Közgazdasági Gyakorló Kollégiumban működik - eredményesen teljesítette vállalt feladatát.

A kollégiumi pedagógus-továbbképzésen részt vevő hallgatókat olyan elméleti és gyakorlati ismeretekkel gazdagította, melyeknek minden bizonnyal meg lesz a pozitív eredménye úgy egyéni, mint intézményi szinten egyaránt.

Az okleveleket *Horváth István*, a Kollégiumi Szövetség elnöke és *dr. Benedek István*, a továbbképző központ vezető-

je adta át. Az ország minden pontjáról, különböző kollégiumi intézménytípusból érkezett hallgatók köszönetüket és meglegedettségüket fejezték ki az előadónak mindazon ismeretekért, melyek révén e rendkívül felelősségteljes szakmát még eredményesebben folytathatják.

Ajándékeső

a szentesi Általános Iskolai Kollégiumban

„A szeretet arra készíti az embert – így a felnőtteket és a gyerekeket is, hogy megértéssel, figyelemmel és tisztelettel legyenek mások iránt. Ebben az egyre önzőbbé váló világban csak úgy tudunk igaz lelkű emberek maradni, ha egymást segítjük. Legyen béke a szívekben és az egész világon”.

Ezekkel a szavakkal köszöntötte Juhász Eszter igazgatónő az egybegyűlt szülőket, tanárokat, gyerekeket a 2004. december 17-én megrendezett karácsonyi ünnepségen.

2,8 tonna élelmiszer a rászorulóknak

A Gyermekekétképzési Alapítvány 2004 decemberére megszervezte X. Karácsonyi Élelmiszercsomag Akcióját. Az élelmiszercsomagokra az óvodák és általános iskolák pályázhattak. Idén 20.000 darab, egyenként 20

A támogatás és segítségnyújtás valóban megvalósult és tette szebbé az itt lakó gyerekek és családjaik ünnepvárását ebben az évben.

Kovács Péterné nagytemplomi református lelkész - 23 angol gyermekek által összeállított – csomagot hozott és osztott szét a Hajnalszallag Alapítvány jóvoltából.

A Gyermekekétképzési Alapítvány X. Karácsonyi Élelmiszercsomag akcióján sikeresen elnyert pályázatnak köszönhetően 25 gyermek családjára kapott egyenként 20 kg-os élelmiszercsomagot. 5000 Ft értékben tartós élelmiszereket - cukrot, lisztet, rizst, szárítottzöldséget, leves porokat, konzerveket, szaloncukrot és 10 kg burgonyát vehettek át a szülők. Az alapítvány a személyi jövedelemadó 1 %-ából befolyt összeget fordította a program támogatására.

Ezúton is köszönetet mond a Kollégium vezetősége minden adományozónak.

*Általános Iskolai Kollégium
nevelőtestülete, Szentes*

kilogramm súlyú élelmiszercsomaggal tud az alapítvány segíteni a legrászorultabb gyermekeknek. A csomagok immár hagyományosan alapvető élelmiszereket és konzerveket tartalmaztak: burgonya, húskonzerv, liszt, kristálycukor, rizs, stb. volt a csomagban.

Az alapítvány a már megszokott helyen és módon, a budapesti Felvonulási téren adta át a csomagokat is iskolák és óvodák képviselőinek. December 15-én érkeztek meg a szentesi nyertesek teherautója, és a pályázati kiírás szerint másnap, illetve harmadnap már át is adták a csomagokat a szülőknek, gyerekeknek.

Az akció célja, hogy azok a szegény családban élő gyermekeknek, akik ellátása gondot okoz a szülőknek, a téli szünet ideje alatt is minden nap jusson meleg, tápláló étel.

A X. Karácsonyi Élelmiszercsomag Akcióra összesen 249.677 gyermek után 56.939 csomagra érkezett 975 intézményből (iskola, óvoda) igénylés. Az alapítvány a számára erre a célra rendelkezésre álló 105.000.000 forint összegből 20.000 darab csomagot tudott készíteni. A csomagigénylések 65%-át az alapítvány legnagyobb sajnálatára el kellett utasítaniuk.

Szentesről három intézmény nyert összesen 140 csomagot. Általános Iskolai Kollégium 25 db, Gróf Széchenyi István Általános Iskola 15 db, Klauzál Gábor Általános Iskola 100 db csomagot kapott.

Szentes, 2004. 12. 20.

